

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2025, sp. zn. 6 Tdo 39/2025, ECLI:CZ:NS:2025:6.TDO.39.2025.1

Číslo: 8/2026

Právní věta:

Naplnění znaku předchozího uvážení u trestného činu vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku není vyloučeno ani v případě, že pachatel jednal v nepřímém úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.02.2025

Spisová značka: 6 Tdo 39/2025

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Předchozí uvážení, Úmysl nepřímý, Vražda předem uvážená

Předpisy: § 140 odst. 2 tr. zákoníku
§ 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného P. J. proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 8. 2024, sp. zn. 8 To 73/2024, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 64 T 1/2024.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 6. 6. 2024, sp. zn. 64 T 1/2024, uznal obviněného P. J. vinným zvláště závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku na skutkovém základě, podle kterého (zestručněně) se spoluobviněným A. G. dne 16. 7. 2022 v ranních hodinách v XY, okres XY, po předchozí snaze nalézt poškozeného R. H., aby odčinil újmu, kterou jim podle nich v době svého pobytu v bydlišti P. J. v obci XY způsobil, a byl za své jednání potrestán, jej po vzájemné dohodě společně za použití násilí naložili do vozidla Opel Vectra. Vozidlo řídil A. G., zatímco P. J. poškozeného opakovaně fyzicky napadal. Když dojeli k rodinnému domu v obci XY, okres XY, který obýval L. G., poškozeného odvedli do sklepa. Zde jej dvě až tři hodiny drželi svázaného, zčásti ve

stoje, zčásti vleže v tzv. kozelci, dílem s pytlím na hlavě, přičemž během této doby jej průběžně dále fyzicky napadali a zraňovali údery pěstí do obličeje a horní části těla, P. J. navíc za použití elektrické strunové sekačky. Následně jej svázaného zabalili do plachty, s pomocí L. G. přenesli k vozidlu zn. Opel Vectra, naložili do kufru, a odjeli. Po příjezdu do XY jej přenesli do sklepa, v němž jej proti jeho vůli drželi tři až pět dní, bosého, zprvu pouze ve spodním prádle, vleže svázaného na zemi, poté vestoje připoutaného řetězem. Zpočátku této doby příležitostně s menší intenzitou P. J. nadále poškozeného fyzicky napadal, A. G. poškozenému zhruba dvakrát denně poskytoval pervitin, který poškozený za jeho pomoci kouřil. Po několika dnech poškozený již zcela přestal přijímat potravu a při jedné z návštěv ho našli bezvládně visícího na řetězech, načež jej probrali k vědomí a vynesli do koupelny, kde jej A. G. umyl a převlékl. Poté jej umístili na gauč v obývacím pokoji, kde mu A. G. podal lék značky Questax, aby poškozený usnul. Následující den v ranních hodinách při kontrole poškozeného zjistili, že je mrtev. Během následujících dnů se mrtvého těla zbavili tak, že je na dvoře domu v kovovém sudu uvařili, oddělili tkáň od kostí, které spálili a pozůstatků se zbavili jejich vyvezením na odlehlá místa. Takto od ranních hodin dne 16. 7. 2022 do doby, kdy našli poškozeného nejevícího známky života, jednali s vědomím, že zejména opakované fyzické útoky spočívající v úderech sevřenou pěstí ruky či otevřenou rukou nebo v kopech do hlavy a dalších částí těla, či v použití nástroje – strunové sekačky, déletrvající svázání do tzv. kozelce a připoutání tzv. ukřižováním, nedostatečný příjem tekutin a potravy poškozeným za současného podávání pervitinu, několikadenní vystavení bosého a nedostatečně oblečeného poškozeného působení chladu a pobytu v uzavřeném prostoru, a psychický stav poškozeného spočívající v zakoušení bolesti, v šoku z náhlé ztráty svobody, v ponižujícím zacházení, v úzkosti z bezvýchodnosti jeho situace a v důvodné obavě o svůj život, zjevně mohou vést nejen k jeho újmě na zdraví, ale i ke smrti.

2. Za to byl obviněnému za použití § 54 odst. 2 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání 26 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Shodně bylo rozhodnuto též o vině spoluobviněného A. G., jemuž byl uložen trest odnětí svobody v trvání 18 let se zařazením do věznice se zvýšenou ostrahou. Dále bylo dovolateli uloženo společně a nerozdílně se spoluobviněným zaplatit na náhradu nemajetkové újmy poškozené R. H. 1 500 000 Kč, N. H. 1 000 000 Kč a poškozené H. Š. částku 1 000 000 Kč. Jmenovaní poškození se zbytky svých nároků a poškozený M. H. s celým nárokem byli odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Odvolání obviněného, spoluobviněného, státní zástupkyně a poškozeného M. H. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 28. 8. 2024, sp. zn. 8 To 73/2024, podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Rozhodnutí odvolacího soudu napadl obviněný v celém rozsahu dovoláním, v němž odkázal na důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. b), g), h) a m) tr. ř.

5. K prvně citovanému dovolacímu důvodu uvedl, že ve věci rozhodl vyloučený orgán, a to předseda senátu odvolacího soudu JUDr. Jiří Lněnička. Ten v rámci odůvodnění napadeného usnesení konstatoval, že „Odvolací soud nepřipustil další dokazování, protože má za to, že by došlo pouze ze strany G. k nějakému rozmělnění jeho doznání a že by to nakonec mohlo skončit v jeho neprospěch tím, že by všechno odvolal, a nakonec by mu byl ukládán přísnější trest, protože jediná okolnost, která v jeho prospěch svědčí, je právě to doznání“. Toto vyjádření je podle obviněného v rozporu se zákonem, neboť předseda senátu, aniž by konal dokazování, předjímal možný výsledek řízení, a svědčí to o zvýšené ochraně spoluobviněného A. G., která je na úkor obviněného. Jestliže by se totiž prokázalo, že míra zavinění spoluobviněného je vyšší, resp. zásadní, pak by se měnila důkazní situace ve prospěch obviněného.

6. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. obviněný uvedl, že skutek, pro který byl

odsouzen, postrádá oporu v provedených důkazech. Mezi provedenými důkazy a skutkovými závěry je zřejmý extrémní nesoulad. Z žádného důkazu podle něj nevyplývalo, že měl poškozeného zraňovat strunovou sekačkou. Pokud jde o zranění, která měla být poškozenému tímto nástrojem způsobena, ta mohla vzniknout již v XY, když poškozený před obviněnými utíkal hustým křovím, případně když jej nakládali do vozidla a strhávali z něj oblečení. V řízení nebylo jednoznačně ustáleno, jaký tvar má zranění způsobené křovinořezem. K tomu obviněný navrhoval provedení vyšetřovacího pokusu. Zabezpečený křovinořez navíc není tím, který měl být použit v obci XY.

7. Zásadním skutkovým zjištěním v rozporu s provedeným dokazováním pak je údaj, že poškozeného drželi ve sklepě 3–5 dnů. Pokud soudy dokazováním neodstranily pochybnosti o tom, jak dlouho byl poškozený ve sklepě držen, měly v souladu se zásadou *in dubio pro reo* ustálit, že se jednalo o 3 dny. Důkazy však podle obviněného svědčí o tom, že se jednalo o podstatně kratší dobu. Poškozeného do XY přivezli dne 16. 7. 2022 v podvečerních hodinách a k jeho smrti došlo před narozením štěňat dne 19. 7. 2022 v ranních hodinách. Poškozený byl tedy přemístěn do horního patra již dne 18. 7. 2022 v odpoledních hodinách. Ve sklepě tak byl necelých 48 hodin. To koresponduje i s fotografií ze dne 22. 7. 2022, ze které je dovozováno, že se mělo jednat o zbavování se věcí souvisejících s trestnou činností. Pokud totiž likvidace následovala po zbavení se těla, je třeba počítat s posmrtnou ztuhlostí, která trvá obvykle dva dny. Likvidace těla zahrnovala jeho uvaření, které trvalo včetně chladnutí vody v kotli další téměř dva dny. Také úklid domu zabral několik dní. Dne 23. 7. 2022 psal obviněný M. R., aby mu přijela do XY pomoci se štěňaty. V té době tedy už byly všechny stopy zahlazeny. Odvolací soud nezohlednil vyjádření spoluobviněného pronesené u veřejného zasedání, podle kterého poškozený ve sklepě strávil necelých 48 hodin, a písemné vyjádření obviněného, které bylo odvolacím soudem akceptováno jako jeho výpověď.

8. V rozporu s provedeným dokazováním je podle obviněného i závěr, že měl v XY poškozeného s menší intenzitou fyzicky napadat, neboť to z žádného důkazu nevyplývá. K tomu odkázal na vyjádření spoluobviněného v rámci jeho výpovědi, v rámci rekonstrukce a u veřejného zasedání.

9. Za zásadní pak obviněný označil svou výhradu k závěru, že byli se spoluobviněným srozuměni se smrtelným následkem. Vrchní soud v tomto směru částečně korigoval závěr soudu prvního stupně v tom smyslu, že úmysl poškozeného usmrtit nemusel být obviněným zřejmý od počátku, ale nejpozději v průběhu jednání ve sklepě v XY už museli zaregistrovat, že hrozí smrt poškozeného. Tento závěr považuje obviněný za rozporný s provedenými důkazy. Nebyl si vědom toho, že mohou poškozenému způsobit smrt, ani s tím nebyl srozuměn nebo smířen. V takovém případě by ho nevezli do XY, kde bylo zřejmé, že jej uvidí řada svědků. Obviněný měl navíc úmysl z XY odjet a potrestání poškozeného považoval za vyřešené. Také spoluobviněný přesvědčivě vypověděl, že je smrt poškozeného překvapila. Pokud by obvinění s takovou možností počítali, jistě by měli aspoň v hrubých rysech rozmyšleno, jak naloží s tělem. Podle spoluobviněného také věděli, že nemohou takto poškozeného pustit na ulici nebo domů, že se musí nějak zotavit a bude se o něj muset dalších čtrnáct dní nebo týden starat. Poškozený byl obviněnými pravidelně kontrolován, byly mu podávány tekutiny a strava, následně mu bylo poskytnuto teplejší oblečení, byl umístěn na polystyrénovou desku, a po jeho usnutí mu obvinění okamžitě poskytli péči, díky níž se jeho stav stabilizoval. Poškozený vodu i stravu přijímal a zajímal se o to, co s ním bude dál. Tyto skutkové závěry soudy nezohlednily. Smrt poškozeného podle obviněného způsobil lék, který mu podal spoluobviněný a po němž se u něj projevil tzv. maligní neuroleptický syndrom.

10. Obviněný také nesouhlasil se závěrem, že jednali po předchozím uvážení. Z žádných důkazů nevyplývá, že by se spoluobviněným předem zvažili rozhodující okolnosti provedení činu, včetně zvolení místa a doby spáchání, použití zbraně nebo jiného prostředku vhodného pro usmrcení, s cílem, aby došlo k úspěšnému provedení činu, co největšímu možnému vyloučení úspěšné obrany oběti apod. U předchozího plánování je navíc potřebné zohlednit fázi rozhodovací, nikoli realizační. K tomu obviněný odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [7 Tdo 165/2018](#), podle kterého volní

jednání probíhá ve dvou rozdílných etapách, a to rozhodovací a realizační.

11. Z provedeného dokazování nevyplývá ani naplnění znaku spáchání vraždy zvláště surovým a trýznivým způsobem. Nejvíce fyzického násilí podstoupil poškozený v XY, přičemž toto jednání prokazatelně nezapříčinilo jeho smrt. Ohledně pobytu poškozeného v XY pak spoluobviněný vypověděl, že poškozený byl v pohodě, nic ho netrápilo, nebolelo, pobyt mu zpříjemnil (drogou). Ve sklepě strávil podstatně kratší čas, než je uvedeno v rozsudku, spoluobviněný mu poskytl svoje oblečení. Od jeho usnutí a následného přesunutí do poschodí pak nelze o zvláště surovém nebo trýznivém způsobu jednání vůči poškozenému vůbec uvažovat. Jeho smrt nastala s delším časovým odstupem pravděpodobně ve spánku.

12. Vrchní soud konstatoval, že na usmrcení poškozeného se podíleli oba obvinění, což platí i pro podávání pervitinu a léků. Tento skutkový závěr je podle obviněného v přímém rozporu s jeho vyjádřením označeným jako odůvodnění odvolání, které soud akceptoval jako jeho výpověď, v rámci které uvedl, že u žádného podávání léku nebyl ani o něm nevěděl, a s výpovědí spoluobviněného, který výslovně uvedl, že poškozenému lék podal sám, aby usnul, neboť ho „otravoval s blbostmi“.

13. Napadenému rozhodnutí obviněný dále vytknul vadu opomenutých důkazů, neboť navrhoval zabezpečení zdravotnické dokumentace poškozeného z důvodu posouzení případné kontraindikace ve vztahu k léku Questax či Ketilept a vypracování znaleckého posudku či odborného vyjádření k posouzení jeho účinků při současném požití pervitinu. S odůvodněním soudů, které jeho důkazní návrhy neakceptovaly, obviněný nesouhlasí. Pokud by se ukázalo, že šlo o rozhodující příčinu smrti, zásadním způsobem by to měnilo skutkový stav. Pokud měl krajský soud pochybnosti o možné příčině smrti, přičemž jednou z možných příčin bylo předávkování léky, měl v souladu se zásadou *in dubio pro reo* rozhodnout ve prospěch obviněného.

14. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. obviněný namítl, že skutek tak, jak byl popsán ve výroku rozsudku soudu prvního stupně, nenaplnňuje znaky dané skutkové podstaty. Ze skutkové věty není zřejmé naplnění subjektivní stránky, neboť je zde obsažena pouze složka vědomostní, ale nikoli složka volní, resp. srozumění se smrtí poškozeného. Na základě skutkové věty tak není možné odlišit nepřímý úmysl od vědomé nedbalosti. Srozumění s usmrcením poškozeného přitom nenasvědčují ani objektivní okolnosti. Z výroku není možné dovodit ani to, jakým způsobem měli poškozeného usmrtit, neboť příčina smrti zůstala neobjasněna. Jednání popsané ve skutkové větě tak může podle obviněného naplnit znaky zločinu zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, přičemž samotná smrt byla způsobena nedbalostním jednáním spoluobviněného v podobě podání léků a nastala až po ukončení zbavení osobní svobody. Smrt poškozeného nastala v důsledku kombinace pervitinu a podaného léku a spoluobviněný o smrtelném účinku takové kombinace nemohl nic vědět, neboť to není obecně známo, a sám jako uživatel pervitinu tento lék bez problémů užíval. Obviněný odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2002, sp. zn. [3 Tz 317/2001](#), podle kterého spolupůsobilo-li při vzniku následku více příčin, je třeba hodnotit každou co do jejího významu pro vznik následku zvláště a určit její důležitost pro následek. Nebýt toho, že byl poškozenému lék podán, nenastal by u něj podle obviněného maligní neuroleptický syndrom, který následně vedl k jeho úmrtí.

15. Ze skutkové věty rozsudku pak nelze podle obviněného dovodit ani předchozí uvážení, které musí předcházet trestnému ději s určitým předstihem a mělo by zahrnovat plán, tedy předem utvořenou představu pachatele při spáchání trestného činu, ani usmrcení zvláště surovým a trýznivým způsobem, neboť ke smrti došlo v čase, kdy byl poškozený sám v obývacím pokoji a spal (byl nalezen ve stejné poloze, jako když usínal).

16. Naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. je pak podle obviněného dáno tím, že byly naplněny dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. Dovolatel si je plně

vědom zavrženíhodného a odpudivého jednání po smrti poškozeného, tedy jak naložili s jeho tělem, to však nemá ubírat z práva na spravedlivý proces. Závěrem obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud napadená rozhodnutí soudů obou stupňů zrušil, zrušil i všechna další obsahově navazující rozhodnutí, a soudu prvního stupně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

17. Státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání uvedla, že obviněný zcela opakuje obhajobu, kterou uplatnil již před nalézacím soudem. Podstatná část dovolání je doslovnou kopií obsahu rozsáhlého odvolání a obviněný nově v minimální míře pouze doplňuje své odvolací námitky s ohledem na průběh a výsledek odvolacího řízení. Oba soudy se přitom s námitkami obviněného podrobně a správně vypořádaly. Státní zástupkyně proto připomněla publikované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. [5 Tdo 86/2002](#).

18. Námitku obviněného, že soudy dospěly na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým závěrům, lze podle státní zástupkyně formálně podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 2 písm. g) tr. ř., materiálně však pod něj nespadá. Obviněný soudům vytýká nesprávné hodnocení důkazů, jež vedlo k chybným skutkovým závěrům, nejde tedy o tzv. extrémní nesoulad, ani jiný dovolací důvod uvedený v § 265b tr. ř. Navíc ji obviněný uplatnil již v předchozích stádiích trestního řízení a soudy se s ní náležitě vypořádaly. V další části vyjádření pak podstatné závěry dokazování státní zástupkyně zopakovala. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními a právními závěry nalézacího soudu a zejména v bodech 11. až 16. odůvodnění napadeného usnesení se podle státní zástupkyně námitkami obviněného, byť stručně, zabýval a dostal tak svým povinností. Státní zástupkyně připomněla, že nemohlo dojít ani k porušení zásady presumpce neviny a principu *in dubio pro reo*. Pokud soud po vyhodnocení důkazní situace žádné pochybnosti o průběhu skutkového děje nemá, podmínky pro uplatnění této zásady splněny nejsou.

19. Námitku tzv. opomenutých důkazů obviněný deklaroval již v rámci svého odvolání ve zcela totožném rozsahu. Obviněný zde pouze napadá zcela zákonný a řádný postup obou soudů, které dostaly své povinnosti nejen o důkazních návrzích rozhodnout, ale také, pokud jim nevyhoví, vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedly. Soud je oprávněn odmítnout pro nadbytečnost provedení důkazu, byla-li již daná otázka přesvědčivým způsobem vyřešena na podkladě jiných důkazních prostředků (k tomu státní zástupkyně odkázala přiměřeně na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2019, sp. zn. [5 Tdo 359/2019](#)).

20. Za formálně podřaditelnou pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. označila státní zástupkyně námitku týkající se vyloučení JUDr. Jiřího Lněničky z vykonávání úkonů trestního řízení. Neměla sice k dispozici zvukový záznam z veřejného zasedání, avšak předseda senátu ve zcela totožném obsahu zpracoval i písemné odůvodnění neprovedení navrhovaných důkazů. Státní zástupkyně je toho názoru, že nikoliv každý veřejný projev soudce týkající se „živého“ případu musí nutně vést k jeho vyloučení, neboť soudce by měl umět popsat důvody svého rozhodnutí. Předseda senátu odvolacího soudu se pouze vyjádřil k již několikrát uplatněné námitce o odmítnutí provedení dalších „pro obviněného podstatných“ navrhovaných důkazů, a to vyslovením akceptace s postupem soudu nalézacího, který již předtím ve svém rozsudku popsal důvody svého postupu. Legitimně tak veřejně prezentoval úvahy či závěry, které v jeho rozhodnutí již byly obsaženy, a nikoli se předem vyjadřoval k věci takovým způsobem, který by vzbuzoval dojem, že již má ve věci předem rozhodnuto k tíži obviněného. To vše za situace, kdy vyhlášením uvedeného usnesení nabyl rozsudek nalézacího soudu právní moci.

21. K námitkám podřazeným dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. státní zástupkyně uvedla, že z podstatné části směřují proti zjištěnému skutkovému stavu věci, provedeným důkazům a jejich hodnocení ve snaze prosadit pro obviněného příznivější skutková zjištění. Proto je možno je uplatněnému dovolacímu důvodu podřadit jen s určitou mírou tolerance. V následující části

vyjádření pak odkázala na příslušné pasáže rozhodnutí soudu prvního stupně, v nichž se podrobně věnoval subjektivní stránce i naplnění zákonných znaků „po předchozím uvážení“ a „zvlášť surovým a trýznivým způsobem“. Odvolací soud výstižně podotkl, že jednání obviněného nese rysy sadismu a lze je přirovnat k praktikám gestapa. Pokud obviněný spekuluje o možnosti posouzení svého jednání jako zločinu zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 1, 2 tr. zákoníku či přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 tr. zákoníku (jehož se navíc měl dopustit pouze spoluobviněný), vychází jeho návrh opět z jiného skutkového stavu, než jaký byl zjištěn provedeným dokazováním. Závěrem proto státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

22. K vyjádření státní zástupkyně zaslal obviněný repliku, podle níž se soudy s jeho námitkami dostatečně ani správně nevypořádaly a je proto logické, že své výhrady musí opakovat. Argumentaci státní zástupkyně, že krajský soud provedl komplexní a bezvadné dokazování a odvolací soud se s jeho námitkami vypořádal, označil za vágní a neodpovídající skutečnosti. Zopakoval skutkové závěry, které považuje za zásadní a které jsou podle něj v extrémním rozporu s provedenými důkazy. Dobou, po kterou měl být poškozený ve sklepě, se podle obviněného vrchní soud nezabýval vůbec, srozumění s následkem smrti sice zmínil, avšak nevypořádal se s námitkami obviněného. Nereagoval ani z části na argument, že smrt poškozeného obviněné překvapila, ani na vyjádření spoluobviněného, že nemohli takto poškozeného pustit, ale bylo třeba se o něj starat, aby se zotavil. Nereagoval ani na odkaz obviněného na přílehavou judikaturu. Nevypořádal se s vyjádřením spoluobviněného ve veřejném zasedání v tom smyslu, že ke smrti poškozeného došlo v důsledku jeho nedbalosti spočívající v podání léků. Obviněný dále zopakoval své důkazní návrhy a poukázal na odborné vyjádření PharmDr. Ivy Fürmanové, Ph.D., ze dne 28. 1. 2024, kde jsou popsány účinky předávkování quetiapinem, přičemž mimo jiné může nastat i tachykardie, status epilepticus, respirační deprese, zmatenost, delirium a/nebo agitovanost, kóma a úmrtí, případně se může rozvinout neuroleptický maligní syndrom (pozn. soudu: k odkazu na odborné vyjádření je třeba podotknout, že nebyl obsažen v samotném dovolání, přičemž replika byla podána po uplynutí lhůty uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř., jde tedy o nepřípustné rozšiřování dovolacích námitek – viz rozhodnutí publikované pod č. [40/2024 Sb. rozh. tr.](#)). Vrchní soud se k důkazním návrhům vyjádřil pouze obecně a jeho vyjádření nesplňuje podle obviněného ani minimální standard výkladu, proč navrhované důkazy neprovedl. Dále obviněný zopakoval své námitky týkající se údajné podjatosti předsedy senátu odvolacího soudu i námitky podřazené dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. s tím, že jeho námitky nebyly založeny na jiném skutkovém stavu, než jaký zjistil soud prvního stupně. Argumentaci státní zástupkyně tak obviněný považuje za nedůvodnou.

III.

Formální podmínky věcného projednání dovolání

23. Obviněný je podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Dovolání bylo podáno prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 věta první tr. ř.), v zákonné lhůtě (§ 265e odst. 1 tr. ř.) a splňuje formální a obsahové náležitosti předpokládané v § 265f odst. 1 tr. ř.

24. Nejvyšší soud dále shledal, že dovolání je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř.

25. Poněvadž dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v § 265b tr. ř., bylo v souvislosti s jednotlivými výhradami vznesenými v dovolání rovněž zapotřebí posoudit, zda konkrétní argumentace skutečně odpovídá obsahovému vymezení dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. b), g), h) a m) tr. ř., na které obviněný odkázal. Toto zjištění má zásadní význam z hlediska splnění podmínek pro přezkum napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (srov. § 265i odst. 1, 3 tr. ř.).

26. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. je dán v případech, kdy ve věci rozhodl

vyložený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta.

27. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. slouží k nápravě vad v případech, kdy rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy.

28. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení.

29. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. dopadá na situace, kdy bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až l).

IV.

Důvodnost dovolání

30. K dovolání obviněného je třeba nejprve uvést, že skutečně z větší části jde o opakování obhajoby, kterou obviněný uplatnil v předchozím řízení a s níž se již soud prvního stupně podrobně a přesvědčivě vypořádal, takže odvolacímu soudu pak postačilo na jeho argumentaci z větší části odkázat a v důsledku toho se jeho rozhodnutí jeví jako stručné. To ovšem není vadou. Za této situace nelze vyjádření odvolacího soudu k jednotlivým námitkám obviněného hodnotit izolovaně, ale je třeba jej vnímat v kontextu s argumentací soudu prvního stupně, kterou nebylo třeba zásadně rozvíjet. Nejvyšší soud zdůrazňuje, že není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pokud proti nim postaví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. [III. ÚS 989/08](#), usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2012, sp. zn. [III. ÚS 3122/09](#), resp. ze dne 1. 4. 2014, sp. zn. [I. ÚS 162/13](#), a ze dne 13. 8. 2015, sp. zn. [IV. ÚS 750/14](#)). Přezkoumávaná soudní rozhodnutí pak takový ucelený argumentační systém, kterým je obhajoba obviněného vyvrácena, nepochybně skýtají. Za těchto okolností je lichou jeho představa, že odvolací soud byl povinen zabývat se každou jednotlivostí obsaženou v jeho odvolání. S oporou v judikatuře praxe reprezentované zejména usneseními Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. [I. ÚS 31/12](#), ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. [II. ÚS 583/13](#), a Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2021, sp. zn. [5 Tdo 1345/2020](#), se odvolací soud při zamítnutí odvolání v principu může omezit na převzetí odůvodnění nižšího soudu a lze tedy v odvolacím řízení z důvodu stručnosti odkázat na podrobnou a přiléhavou argumentaci nalézacího soudu, pokud se již soud prvního stupně s veškerou argumentací strany dostatečně vypořádal (zejména pokud strana v opravném prostředku pouze opakovala argumentaci přednesenou již před soudem prvního stupně, s níž se tento soud zcela vypořádal), musí však být z odůvodnění odvolacího soudu patrné, že se argumentací obsaženou v odvolání zabýval. Oba soudy se pak s podstatnou částí obviněným vznesených námitek (které byly opakovány i v podaném dovolání) důsledně a logicky vypořádaly, odvolací soud s odvolací argumentací obviněného pracoval a je pouze důsledkem opakování obhajoby, že mohl vystačit s úspornější variantou odůvodnění, když veškeré podstatné reakce na odvolací námitky již poskytl svou důsledností soud prvního stupně.

31. – 34. V těchto bodech se Nejvyšší soud vyjádřil k argumentaci obviněného vztahené k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. se závěrem, že jde o argumentaci zjevně neopodstatněnou.

35. V části věnované dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. obviněný uplatnil jak námitky skutkové, tak částečně i námitky právní, jimž bude věnována pozornost v následující části tohoto rozhodnutí. Námitky se zčásti týkají skutkových zjištění zásadních pro posouzení naplnění znaků skutkové podstaty zločinu vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, v tomto případě však obviněný dostatečně neodůvodnil, v čem má spočívat onen zjevný rozpor s provedenými důkazy, neboť jeho argumentace spočívá ve vyzdvihování vlastní verze skutkového děje a vytrhávání z kontextu těch vyjádření spoluobviněného, kterými se A. G. pokoušel své jednání zpětně bagatelizovat. K jednotlivým námitkám, jak jsou uvedeny v dovolání, lze tedy ze skutkového hlediska uvést následující:

36. Zraňování poškozeného strunovou sekačkou bylo dostatečně prokázáno výpověďmi spoluobviněného a svědků, ačkoli kontakt sekačky s tělem nikdo z nich přímo neviděl. Z výpovědi však vyplynulo, že se obviněný sekačky chopil a držel ji u těla poškozeného, který uhýbal a škulal sebou, ze sklepa bylo slyšet její zvuk a výkřiky bolesti poškozeného (viz výpověď svědka V. Š.), a poté byly na jeho těle viditelné stopy od podpaží až k boku (viz výpověď svědka L. G.). Je tedy zcela vyloučeno, aby zranění vznikla jako důsledek proběhnutí křovím v XY nebo při vysvlékání poškozeného u auta (nehledě na to, že i v takovém případě by bylo nutné jejich vznik přičítat zavinění obviněných). Jaká zranění mohou daným mechanismem vzniknout, popsal také znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství a tento popis koresponduje s výpověďmi spoluobviněného a svědků. Jako nadbytečný se tak jevil důkazní návrh obviněného na provedení vyšetřovacího pokusu ohledně toho, jaká zranění mohou daným mechanismem vzniknout, a z hlediska provedení dokazování nemá význam ani to, zda obviněný použil přesně tu strunovou sekačku (křovinořez), která byla v řízení zajištěna.

37. V případě skutkového zjištění týkajícího se doby, po kterou byl poškozený vězněn ve sklepě v XY, lze dát obviněnému do jisté míry za pravdu, že ve výroku rozsudku uvedené časové rozmezí není zcela vhodným vyjádřením, a pokud se nepodařilo bližší časový údaj zjistit, mělo být použito např. vyjádření „nejméně tři dny“. Nejde však o žádnou vadu rozhodnutí, neboť, jak bude ještě i dále pojednáno, ke způsobení následku v podobě smrti poškozeného byl jeho pobyt ve sklepě za doprovodu trýznivých technik a ataků obviněných po dobu tří dnů zcela dostačující a na žádném místě rozhodnutí soud prvního stupně neoperuje s tím, že by se muselo jednat o dobu delší. Další námitky směřující k tomu, že se mělo jednat o dobu kratší, a to maximálně 48 hodin, jsou pak postaveny na spekulacích obviněného, zejména na jeho tvrzení, že smrt poškozeného nastala před narozením štěnat, což však z provedení dokazování nijak nevyplynulo a patrně to souvisí s jeho vyvrácenou obhajobou, že od narození štěnat nebyl on sám v XY přítomen. Ostatní výpočty týkající se vaření těla poškozeného a úklidu pak už žádným způsobem nevylučují, že byl poškozený držen ve sklepě po dobu nejméně tří dnů.

38. Jako odůvodnění své námitky týkající se části výroku, že měl v XY ve sklepě poškozeného s menší intenzitou fyzicky napadat, citoval obviněný mimo jiné část výpovědi spoluobviněného „padly tam určitě nějaké výchovné facky, zřejmě proběhly ze strany P., si myslím“. Již tato pasáž sama o sobě tedy svědčí o souladu skutkové věty s provedeným dokazováním. Nic na tom nemění další citace z vyjádření spoluobviněného v rámci rekonstrukce, že v XY se už „nic nedělo“, „žádné poranění nepřišlo“, neboť facky pochopitelně nemusely zanechat stopy v podobě (nového) zranění. V této části však nejde o zásadní, „rozhodná“ skutková zjištění a obviněný to ani netvrdí. Samozřejmě je zapotřebí, jak rovněž ještě bude pojednáno, vnímat počínání obviněných v celkovém rozsahu a kontextu a zejména pak v jeho souhrnné způsobilosti vyvolat u poškozeného fatální následky.

39. Další část dovolací argumentace bezprostředně související též s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. a posouzení subjektivní stránky trestného činu se týká vědomí obviněného a spoluobviněného, že popsáním jednáním mohou poškozenému způsobit smrt, a jejich srozumění s takovým následkem. Byť dovolatel připouští, že odvolací soud vymezil dobu, od kdy jim toto muselo

být zřejmé, okamžikem převezení poškozeného do XY a jeho umístění do sklepa, brojí proti závěru soudu prvního stupně, že jejich vědomí bylo přítomno od samého počátku zbavení poškozeného osobní svobody. V této části tedy dovolání směřuje proti rozhodnutí soudu prvního stupně. K úvahám o tom, že by v případě vědomí a srozumění s možnou smrtí poškozeného jej nevozili nejprve do XY, kde byla přítomna řada svědků, lze ovšem podotknout, že obviněný se se svým jednáním příliš netajil ani po spáchání skutku (viz výpověď M. Č.) a patrně spoléhal jednak na svou určitou dominantní pozici mezi vyslychanými osobami, neboť z provedeného dokazování je patrné, že se ho vesměs jako člověka s agresivními sklony bály, jednak také na samotnou komunitu narkomanů, v rámci které se příliš neočekává, že by někdo kontaktoval policii.

40. V této části dovolání obviněný dále poukázal na některé okolnosti skutkového děje a části výpovědi spoluobviněného, přičemž se de facto domáhal odlišného hodnocení důkazů, než jak učinil soud prvního stupně. Obviněný při tom zejména ignoroval závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, ohledně příčiny smrti poškozeného, resp. působení jednotlivých forem jednání samostatně i v souhrnu na jeho tělo a psychiku, podstatné části výpovědi spoluobviněného, a celkově bagatelizuje zdravotní stav poškozeného po jeho přesunutí do horního patra budovy v XY. Vzhledem k tomu, že subjektivní stránce trestného činu bude věnována pozornost ještě v další části tohoto odůvodnění, lze již nyní alespoň poukázat, že obviněným nebylo kladeno za vinu, že by usmrcení poškozeného bylo jejich primárním cílem. Na druhou stranu jejich vědomí takového možného následku jednoznačně vyplynulo z vyjádření spoluobviněného A. G., který za celou dobu několikrát měl za to, že poškozený už umírá nebo je mrtev (poprvé už v XY). Stejnou obavu pocítil svědek L. G., když pomáhal bezvládného poškozeného zabaleného v celtovině v XY přenést do auta. I svědek R. L. viděl poškozeného již v XY zuboženého (mj. po opakovaných úderech dovolatele pěstí a kolenem a svazování) do té míry, že byl resignovaný, bezvládný, s modřinami po celém těle, s krví pod nosem a na hlavě s boulemi o velikosti pingpongových míčků. To svědek popsal jako zcela otřesný zážitek.

41. O vědomí možného smrtelného následku svědčí zcela jasně také společný způsob jednání obviněných vůči tělu i psychice poškozeného – rány a kopy do hlavy a hrudníku, kde mohlo dojít k poranění důležitých orgánů, zraňování strunovou sekačkou, které mohlo vést nejméně k povrchovým zraněním, ale i poranění tepen, popřípadě k infekci, vysvlečení, svázání a umístění na podlahu do sklepa, což při zde panující teplotě a vzdušné vlhkosti mohlo samo o sobě vést ke smrti poškozeného, jak uvedl v hlavním líčení k dotazům obhajoby znalec, i již během 48 hodin, převážení poškozeného zabaleného do silné plachty v zavazadlovém prostoru auta, kde se mohl udusit, nedostatečný příjem tekutin a stravy, ale i „zmírňování utrpení“ podáváním pervitinu, který nadále zeslaboval obranné mechanismy těla proti všem těmto působením. Lze říci, že způsobit smrtelný následek mohla ve větší či menší míře každá z těchto forem jednání i samostatně, při jejich kombinaci se účinek vzájemně umocňoval, přičemž obvinění je na poškozeném provedli všechny. Současně z provedeného dokazování nevyplývá nic, na co by obvinění mohli spoléhat, že smrtelný následek odvrátí. V tomto ohledu nemá význam oblečení poškozeného druhý den pobytu do šušťákových kalhot a pracovní blůzy a jeho umístění na desku (podle spoluobviněného dřevěnou), neboť to v žádném případě při ponechání již zdecimovaného poškozeného ve sklepě nově navíc uvázaného ve stoje (!) nemohlo jeho utrpení a další devastaci jeho zdraví citelně zmírnit, což muselo být obviněným také zcela zřejmé. Popsaný způsob jednání sám o sobě dostatečně vypovídá o tom, že se smrtí poškozeného obvinění jako s možným následkem museli počítat. Vyjádření spoluobviněného, že nemohou poškozeného pustit v daném stavu jen tak na ulici či domů, svědčí pouze o tom, že jeho smrt nebyla přímým záměrem obviněných, ale nijak to nezpochybňuje jejich vědomí a ztotožnění se s danou možností, neboť již viděli, jak fatálním způsobem poškozeného fyzicky i psychicky zničili, a že již nemusí být návratu ke zlepšení. Přesto zejména nezajistili např. kvalifikovanou lékařskou pomoc apod. Veškeré obviněným popsané kroky (přiblížení, podávání tekutin a stravy), které podle něj měly sloužit k udržení poškozeného při životě, byly za daných okolností zjevně naprosto nedostatečné, čehož si

rovněž museli být vědomi, neboť měli možnost srovnat je s podmínkami, které poškozenému pro jeho další existenci vytvořili, a viděli také, jak nepatrné množství tekutin či stravy poškozený vůbec byl schopen ještě přijmout. Nezpůsobilost takových kroků odvrátit smrtelný následek musela být zjevná i podprůměrně inteligentní osobě, nešlo tedy o nic, na co by se obvinění mohli směrem k odvrácení smrtelného následku spoléhat, a to ani nepřiměřeně, jak to předpokládá nevědomá nedbalost.

42. Pokud pak jde o vědomí možného smrtelného následku po vynesení poškozeného do patra rodinného domu, zde obviněný oproti skutkovým zjištěním silně bagatelizuje jeho zdravotní stav, který dokonce označuje medicínským termínem „stabilizovaný“. Nad rámec odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně lze v této části poukázat na výpověď spoluobviněného. Ten neuvedl, že poškozený usnul a byl obviněným probuzen, jak se snaží obviněný prezentovat, ale že „omdlel ... jako by vypnul ... jako by usnul“ a obviněný mu zkoušel dokonce provádět masáž srdce. Při vědomí toho, co vše poškozenému provedli, zkrátka nemohli nevědět, že jeho smrt hrozí i nadále a nelze ji odvrátit pouhým přesunutím do tepla (samotná změna teploty navíc za daných okolností musela také představovat pro jeho organismus zátěž) a podáním tekutin a stravy (podle výpovědi spoluobviněného poškozenému vodu v podstatě nalili do krku a z nabízené potravy pozřel „jenom trochu, spíše ne“). K tomu, jak obviněný prezentuje stav poškozeného v posledních okamžicích jeho života, lze ještě z výpovědi spoluobviněného připomenout, že poškozený nebyl schopen se sám pohybovat, žádal sice, že chce konat velkou potřebu, to se mu však nepodařilo (spoluobviněný jej umístil na kýbl, neboť obviněný odmítl pomoci ho odvést na toaletu), a pokud jde o to, že spoluobviněného „stále otravoval“, tak k tomu byl A. G. schopen jako vysvětlení uvést pouze to, že poškozený chtěl konat velkou potřebu (nezmínil, že by o to žádal opakovaně). Vzhledem k popsaným mechanismům předchozího působení na tělo a psychiku poškozeného je ostatně zřejmé, že nemohl být ve stavu, jaký popisuje obviněný. Zcela v rozporu s realitou se snaží dovolatel vyličít časový úsek pobytu poškozeného v XY, zejména od jeho vynesení do patra domu, jako období maximální péče o jeho komfort a rehabilitaci, zcela přitom ignoruje fakt, že do té doby na poškozeném praktikovali mučící a devastační praktiky postihující fyzický i psychický stav natolik, že poškození jeho života již bylo nevratné.

43. Obviněnému je třeba dát za pravdu, že z provedeného dokazování jednoznačně nevyplývá jeho vědomí o tom, že spoluobviněný poškozenému podal prášek na spaní. Spoluobviněný totiž vypověděl, že lék podal poškozenému on, a z ničeho nelze dovodit, že tomu byl obviněný přítomen či o tom věděl. Na druhou stranu se v tomto případě nejedná o skutkové zjištění podstatné pro závěr o naplnění znaků trestného činu, a to z toho důvodu, že podání léku, jak bude dále vysvětleno, za daných okolností vzhledem k tomu, co mu předcházelo, nemohlo být (výlučnou či dominantní) příčinou smrti. K příčině smrti poškozeného se soud prvního stupně vyjádřil v odst. 86. až 98. rozsudku, kde vycházel mimo výpovědi spoluobviněného a svědků zejména ze znaleckých posudků MUDr. Jana Rejthárka, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, a PhDr. Jana Laška, znalce z oboru školství a kultura, odvětví psychologie, který se věnoval psychickému stavu poškozeného, jeho prožívání a fungování obranných mechanismů za daných podmínek.

44. MUDr. Jan Rejthárek své podrobné vyjádření uvedl konstatováním, že bezprostřední příčinu smrti poškozeného jednoznačně určit nelze. Na tom za daných okolností není nic zvláštního, neboť na poškozeného působila řada negativních vlivů, z nichž některé byly významnější, jiné méně významné, pokud ale působily současně, přičemž všechny významně zhoršovaly zdravotní stav poškozeného a své působení vzájemně umocňovaly, nelze jako příčinu smrti vybrat jen jeden z nich. Lze pouze doplnit, že tělo poškozeného díky zvláště zavrženímhodnému nakládání obviněných s ostatky poškozeného logicky nebylo nalezeno, a příčina smrti tak nemohla být zkoumána standardními znaleckými metodami. Soud prvního stupně se přitom věnoval každému z mechanismů působení na tělo a psychiku poškozeného zvlášť z toho hlediska, o jak významnou příčinu smrti se mohlo jednat. V tomto směru lze v podrobnostech odkázat na výše citovanou pasáž rozhodnutí.

45. Podání léku Questax (spoluobviněný uvedl, že se jednalo o půl tablety, nelze tedy hovořit o žádném předávkování, jak na některých místech dovolání uvádí obviněný) podle znalce mohlo mít na poškozeného rovněž negativní vliv a za daných okolností se tak mohlo podílet na zhoršení jeho zdravotního stavu, ovšem v porovnání se všemi ostatními vlivy se jednalo o okolnost zcela marginální, což je patrné z výše citovaných pasáží rozsudku, kde jsou jednotlivé vlivy rozebrány samostatně. Jednak je zjevné, že užití poloviny či jedné tablety léku za normálních okolností není způsobilé samo o sobě smrtelný následek přivodit, tzn. že negativní vliv podání léku spoluobviněným byl v daném případě podmíněn právě spolupůsobením s ostatními příčinami smrti, především ale podání léku předcházelo jednání, které již bylo způsobilé smrtelný následek spolehlivě přivodit bez dalšího tak, jak bylo oběma spoluobviněnými vykonáno. Opět lze v podrobnostech odkázat na rozsudek soudu prvního stupně, na tomto místě je možno pouze zdůraznit samotný pobyt ve sklepních prostorách, kde kombinací chladu a vyšší vzdušné vlhkosti dochází rychle k podchlazení. K dotazům obhajoby přitom v hlavním líčení znalec potvrdil, že ke smrti může dojít již při pobytu v trvání 48 hodin. Smrt přitom může nastat až poté, co byl pobyt v chladném prostoru ukončen. Významný vliv podle znalce na jeho závěry neměla okolnost, že poškozený byl posléze oblečen a postaven na desku. K tomu je třeba říci, že poškozený byl ve sklepe téměř nahý a bosý minimálně do rána 17. 7. 2022. Znalec dále uvedl, že při zástavě či výrazném snížení příjmu potravy a tekutin hrozí smrt obvykle do několika dnů, přičemž k ní může dojít během několika dalších dnů po obnovení tohoto příjmu. Z výpovědi spoluobviněného přitom plyne, že poškozenému byly podávány tekutiny a strava nedostatečně, zejména stravu nebyl de facto schopen přijímat, resp. za celou dobu trvání skutku spolkl několik lžic. Podávání pervitinu podle znalce výrazně zvyšovalo rizika působení chladu, neadekvátní polohy těla i hladovění. Je zjevné, že působení těchto zásadních faktorů bylo umocněno také zraněními, která obvinění poškozenému způsobili ranami a kopy do hlavy a hrudníku a křovinořezem, a také jeho svázáním do kozelce, což mimo jiné podle znalce omezovalo dýchání, resp. následným spoutáním ve stoje (v poloze ukřižování). Pominout nelze ani závěry PhDr. Jana Laška, který popsal fungování psychických obranných mechanismů poškozeného včetně jejich úplného zhroucení v důsledku vysoce nadlimitních mučivých útrap a mimo jiné uvedl, že smrt poškozeného mohla uspíšit celková psychická rezignace a rozpad psychických funkcí. Tento znalec ze svého odborného hlediska popsal další negativní vlivy, kterým obvinění poškozeného popsaným jednáním rovněž vystavili, a to hluboký šok ze ztráty svobody, obavu o život, bezvýchodnost situace, neschopnost dovolat se pomoci, masivní úzkost až panického charakteru, senzorickou deprivaci, postupnou ztrátu časoprostorové orientace, mizivý kontakt s lidmi (byť tento vliv se zřejmě spoluobviněný A. G. snažil zmírňovat, neboť vypověděl, že si s poškozeným povídal), nedostatek vzduchu, tekutin, prostoru, výrazné tělesné nepohodlí. Dalším vlivem, který tak mohl mít na smrti poškozeného podíl, byl rozpad psychických obranných mechanismů, k němuž došlo v důsledku výše popsaných prožitků, které obvinění poškozenému „dopřáli“. Je tedy zřejmé, že již před podáním léku obvinění učinili více než dost pro to, aby ke smrtelnému následku došlo, byť to nebylo jejich primárním cílem, kterým bylo potrestat (či spíše mučit) poškozeného. Kombinace výše jmenovaných jevů a jejich současné působení na tělo a psychiku poškozeného v daném případě představovala příčinu smrti. Fakt, že se k působení všech těchto vlivů následně přidalo také působení léku na spaní, nemohl mít v daném případě již významný dopad. Totéž se bez výjimky vztahuje na podání pervitinu poškozenému spoluobviněným A. G., o němž však dovolatel výslovně věděl.

46. Podíl léku obsahujícího quetiapin na smrti poškozeného tak lze v daném případě označit za spíše teoretický a z tohoto důvodu nemělo význam ani další zkoumání zdravotní dokumentace poškozeného, zda z ní náhodou nevyplyne náchylnost k nějaké atypické reakci na quetiapin, popřípadě zkoumání možného účinku současného podání s pervitinem. Ke druhé možnosti se ostatně bezděky vyjádřil sám obviněný, když uvedl, že A. G. jako dlouhodobý uživatel pervitinu tento lék sám bez problémů užíval. Dovolatel zcela spekulativně dovodil („je o tom přesvědčen“, ač to z žádného důkazu takto nevyplývalo), že smrt poškozeného způsobila kombinace uvedeného léku a pervitinu a tzv. maligní neuroleptický syndrom. Ten je však poměrně vzácným, hypoteticky nejzávažnějším

projevem konzumace neuroleptik, přičemž tvrzení dovolatele je založeno výlučně na (ničím nepodložené) představě, že takovou reakcí poškozený na podaný lék „mohl“ trpět. Zcela tím obviněný pominul jednoznačný znalecký závěr o nemožnosti zjistit bezprostřední příčinu smrti poškozeného a zcela logický a znalecky podpořený závěr soudů, že smrt zapříčinil komplex veškerých trýznivých praktik, kterých se oba obvinění na poškozeném v označeném období dopouštěli. Celá argumentace obviněného pak stála toliko na bagatelizaci zdravotního stavu poškozeného a snaze vyvolat dojem, že ten byl po přenesení ze sklepa „stabilizován“ a v nejlepší péči a zabila ho nešťastná náhoda spočívající v kombinaci pervitinu s polovinou tablety na spaní, kterou navíc zapříčinil spoluobviněný. Takový závěr je však zcela v rozporu s obsahem provedených důkazů.

47. K problematice opomenutých důkazů lze uvést, že ani podle judikatury Ústavního soudu (viz např. náleze ze dne 20. 5. 1997, sp. zn. [I. ÚS 362/96](#), usnesení ze dne 25. 8. 2005, sp. zn. [I. ÚS 152/05](#)) není soud v zásadě povinen vyhovět každému důkaznímu návrhu. Právu obviněného navrhnout důkazy, jejichž provedení v rámci své obhajoby považuje za potřebné, odpovídá povinnost soudu nejen o důkazních návrzích rozhodnout, ale také, pokud jim nevyhoví, vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl. Ústavní soud v řadě svých nálezů (např. ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. [III. ÚS 61/94](#), ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. [III. ÚS 95/97](#), ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. [I. ÚS 733/01](#), ze dne 10. 10. 2002, sp. zn. [III. ÚS 173/02](#) a další) podrobně vyložil pojem tzv. opomenutých důkazů ve vazbě na zásadu volného hodnocení důkazů a požadavky, jež zákon klade na odůvodnění soudních rozhodnutí. Jinými slovy za opomenutý důkaz nelze považovat jakýkoli stranami navržený a soudem neprovedený důkaz, ale pouze takový důkazní návrh, který byl soudem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, event. zcela opomenut nebo o situace, kdy v řízení provedené důkazy nebyly v odůvodnění meritorního rozhodnutí, ať již negativně či pozitivně, zohledněny při ustálení skutkového závěru, tj. soud je neučinil předmětem svých úvah a hodnocení, ačkoliv byly řádně provedeny. K takové situaci však v daném případě nedošlo. Z výše uvedeného vyplývá nadbytečnost důkazních návrhů obviněného, o nichž bylo nejen formálně rozhodnuto, ale k nimž se oba soudy dostatečně vyjádřily v odůvodnění svých rozhodnutí, a to soud prvního stupně v odst. 104. a odvolací soud (stručněji s odkazem na rozsudek soudu prvního stupně) v odst. 10. odůvodnění svého rozhodnutí. Na jejich odůvodnění nelze shledat nic závadného a nejedná se tedy o opomenuté důkazy ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., i když obviněný tyto námitky citovanému dovolacímu podřadil správně. Jsou však zjevně neopodstatněné.

48. Dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. odpovídají námitky obviněného týkající se údajné absence subjektivní stránky trestného činu. Nelze mu ovšem dát za pravdu v tom směru, že by ze skutkové věty výroku rozsudku soudu prvního stupně vyplývala pouze vědomostní složka úmyslu a nikoli složka volní, tedy v daném případě srozumění s následkem. Vědomostní složku soud prvního stupně v závěru skutkové věty vyjádřil výslovně, nicméně v daném případě jak složka vědomostní, tak i volní vyplývají i z celého popisu jednání obviněných, neboť to svým charakterem nepřipouští jinou možnost, než že bylo činěno záměrně, tedy úmyslně, přičemž zejména ve svém souhrnu zcela jasně vylučuje, že by obvinění nevěděli o možnosti smrtelného následku u poškozeného a nepočítali s ním jako s reálnou alternativou. Pokud je tedy skutkovou větou vyjádřeno, že obviněný nějakým způsobem jednal (poškozeného fyzicky i psychicky trýznil, věznil ve zcela nevyhovujících podmínkách pro lidský organismus tak dlouho, až umřel), ačkoli musel být „srozuměn“ s konkrétními následky (tedy že poškozený následkem všech trýznivých praktik může i umřít), je nade vší pochybnost, že musel jednat „úmyslně“ ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. Byla tak vyjádřena vědomostní i volní složka jednání obviněného. Takto pojatý koncept skutkové věty plně odpovídá zákonným náležitostem, tedy popisuje skutek v souladu s § 120 odst. 3 tr. ř. (i v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 6. 10. 2005, sp. zn. [II. ÚS 83/04](#)) mj. i uvedením všech zákonných znaků trestného činu, včetně subjektivní stránky. Z hlediska formulace skutkové věty tak nelze shledat pochybení.

49. Odhlédnuto od pouhé formulace skutkové věty, pokud za popsané situace činili obvinění to, co bylo popsáno, nemohli činit jinak, než s vědomím a smířením s variantou následku v podobě smrti poškozeného. Obvinění byli také v průběhu svého jednání konfrontováni s jeho účinky na poškozeného, který v některých okamžicích působil komatickým dojmem, že je již mrtev nebo že umírá, přesto v jeho mučení pokračovali. I když činili určité (zjevně nedostatečné) kroky směrem k udržení poškozeného při životě (které obviněný ve svém dovolání zdůraznil) a v případě A. G. i k určitému zmírnění utrpení poškozeného, z jejich jednání jako celku je zřejmé, že toto nebylo v žádném případě jejich prioritou. V takovém případě by totiž museli ukončit věznění poškozeného mnohem dříve a přivolat pomoc v podobě adekvátní lékařské péče, což jim muselo být jasné. Z výroku rozsudku ani z provedeného dokazování pak nevyplynula žádná okolnost, na kterou by se obvinění mohli (byť nepřiměřeně) spoléhat, že smrt poškozeného odvrátí (takovou okolnost si ostatně lze představit stěží), a která by mohla mít za následek posouzení jejich jednání jako vědomé nedbalosti. V tomto ohledu jsou zcela bezpředmětné i alternativní úvahy dovolatele o možné jiné právní kvalifikaci jeho jednání.

50. Pokud jde o obviněným citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 21. 9. 2017, sp. zn. [I. ÚS 1038/17](#), podle kterého je zejména v případech eventuálního úmyslu nutné zvlášť pečlivě odůvodnit, zda se skutečně jednalo o vraždu a nikoli o jiný méně závažný trestný čin, má Nejvyšší soud za to, že napadená rozhodnutí jsou s tímto požadavkem v souladu. Citovaný nálezn navíc řešil skutkově značně odlišnou věc, kde obviněný stíhaný pro pokus vraždy ze žárlivosti cca 15 vteřin škrtl poškozeného, načež svého jednání zanechal, ale při odchodu se přesvědčil, že je poškozený naživu. Jde tedy o trestní věci zejména z hlediska skutkového nesouměřitelné.

51. Ztotožnit se nelze ani s námitkou obviněného, podle které není ve skutkové větě vyjádřeno „předchozí uvážení“ obsažené ve větě právní. To musí podle obviněného předcházet trestnému ději s určitým předstihem a mělo by zahrnovat plán. Podle obviněného z ničeho neplyne, že by se spoluobviněným předem zvážili rozhodující okolnosti provedení činu včetně zvolení místa a doby spáchání, použití zbraně či jiného vhodného prostředku pro usmrcení s cílem, aby došlo k vyloučení úspěšné obrany oběti atd. Zřejmé je zde zejména to, že argumentace obviněného směřuje k situaci přímého úmyslu. Judikurní rozhodnutí vycházejí vždy z určitého skutkového a právního kontextu případu, ale ani komentářová literatura není sto postihnout vždy všechny nuance problému a kombinace všech právních institutů, které mohou v praxi nastat. Je proto zcela pochopitelné, že výklad pojmu „předchozí uvážení“ je veden primárně k běžnější situaci, kdy pachatel jedná v přímém úmyslu, a stejně tak k mnohem typičtější situaci, kdy je skutek spáchán jednorázovým jednáním trvajícím v řádu minut, nikoli dní jako v posuzovaném případě. Z důvodu přehlednosti tak byla např. v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. [7 Tdo 165/2018](#), teoreticky vymezena fáze rozhodovací a fáze realizační, v nichž volní jednání probíhá. To ovšem neznamená, že by se v jiném případě, jako je tento, nemohly obě fáze časově prolínat. Obviněným citované rozhodnutí nic takového nevylučuje. Doba trvání a průběh skutku v posuzované věci totiž samy o sobě nepřipouští jinou možnost, než že obvinění své jednání promýšleli průběžně, stále znovu se rozhodovali, co budou s poškozeným dělat (násilí, uvěznění) či posléze nedělat (neodvedení ze sklepa v době, kdy bylo zřejmé, že další setrvání za daných podmínek povede k jeho smrti). Trvání skutku nepřipouští, aby popsané jednání bylo provedeno pouze s krátkým rozmyslem či dokonce z náhlého hnutí mysli v afektu apod. Jednotlivá rozhodnutí zůstávají uložena v paměti, jedinec o nich zpětně přemýšlí, ovlivňují rozhodnutí následující. Obvinění museli od počátku promýšlet, co s poškozeným chtějí provést (nejprve jej trestat a věznit), přičemž postupem času se do jejich vědomí průběžně stále naléhavěji dostávala informace, že poškozený může v důsledku jejich jednání zemřít. Promýšlení tak posléze zahrnovalo i danou alternativu, byť nebyla cílem jednání obviněných, zároveň se jí však nesnažili zabránit. Bylo totiž třeba neustále „promýšlet“, jak dále s poškozeným nakládat, aniž by ovšem obvinění svého jednání zanechali, naopak pokračovali při proměnlivé znalosti následků spíše cestou zakrývání trestné činnosti. Promýšlení přitom bylo průběžně následováno aktivitou (násilí) a

současně nečinností (neodstranění protiprávního stavu, který vyvolali). Nakonec i podle výše zmíněného rozhodnutí Nejvyššího soudu postačí k naplnění znaku „předchozí uvážení“ pouze rámcové vymezení rozhodných skutečností provedení činu v představě pachatele, které pak může být při vlastním provedení doplňováno či měněno. Není rozhodné, zda útok proběhl jinak, než si pachatel představoval a naplánoval. Podstatné je, že o věci přemýšlel a následně jednal způsobem, který naplňuje znaky skutkové podstaty zločinu vraždy. Ze všech výše uvedených důvodů tedy i v projednávané věci šlo o jednání po předchozím uvážení, ač celkově kvalifikované jako spáchané v úmyslu nepřímém. Obviněným předestřené teoretické vývody jsou danému případu zcela nepřiléhavé, neboť při jejich formulaci nebylo přihlédnuto k mimořádně brutálnímu způsobu provedení skutku, jaký zvolili obvinění.

52. Spáchání skutku „zvlášť surovým a trýznivým způsobem“ rovněž ze skutkové věty dostatečně vyplývá, neboť podkladem závěru o naplnění obou těchto zákonných znaků je hodnocení zde popsaného jednání. K tomu se správně a dostatečně vyjádřil soud prvního stupně v odst. 123. až 124. svého rozhodnutí, na které zde lze odkázat. Námitky obviněného k této části rozhodnutí spočívají navíc opět na jeho vlastní verzi skutkového stavu, podle které poškozený zemřel ve spánku na gauči a předchozí násilné jednání obviněného a spoluobviněného se na jeho smrti nikterak nepodílelo.

53. Obviněný tak svým jednáním naplnil všechny znaky zločinu vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku. Nebylo proto namístě kvalifikovat jeho jednání nebo jeho část pouze jako zločin zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku.

V.

Způsob rozhodnutí

54. Dovolání je tak z pohledu formálně relevantně uplatněných dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. b), g) a h) tr. ř. zjevně neopodstatněné. Nebyly-li naplněny tyto dovolací důvody, z důvodu vzájemné podmíněnosti nemohla být naplněna ani druhá alternativa dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř.

55. Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší soud dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. bylo o odmítnutí dovolání rozhodnuto v neveřejném zasedání, aniž by k tomuto postupu zákon vyžadoval souhlasu stran [srov. § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].